saa stærkt, at Nationerne ville komme bort derfra. Dersom Regjeringen havde stillet sig paa, hvad jeg vil kalde vor gamle Toldpolitiks Stade, som vi have accepteret siden 1797, vilde der kunne have været sagt særdeles Meget til Grund derfor, i alt Fald med fuldstændig theoretisk Ret. Jeg vil dertil føie, at jeg ganske vist tvivler om, at vi som en lille Nation ville være i Stand til at modstaa det Tryk, vi vilde komme under, naar efterhaanden vore Naboer sluttede Handelstraktater med forskjellige Lande. Jeg tvivler derpaa, men jeg anser det for absolut nødvendigt at være en Følgeslutning af den hele Udviklingsgang, hvori denne Sag er kommen, at vi burde have stillet os det Spørgsmaal klart: Ville vi acceptere Traktatpolitiken eller ikke? Dette Spørgsmaal maatte afgjøres, og det fra flere end eet Synspunkt. Vi maatte allerførst stille os selv det Spørgsmaal: Vilde det da ikke være fordelagtigere for os selv at akceptere Differentialtolden for vort eget Vedkommende, altsaa at indføre en Traktattarif ved Siden af vor almindelige Tarif. Vi vilde have den store Fordel ved at staa paa dette Standpunkt, at vi selv paa Forhaand kunde udpege og bedømme de Satser, hvorpaa vi vare villige til at gjøre Indrømmelser, medens det nu er Spanien fra sin Side og Frankrig fra sin Side, der sige: Paa de og de Poster ere vi villige til at gjøre Indrømmelser, vi have i Forveien overveiet, hvad der i denne Henseende konvenerer os bedst, der skal I komme imøde og gjøre Indrømmelser paa de Punkter og ikke paa andre. Dersom vi f. Ex. havde staaet saaledes under vore Toldlovsforhandlinger nu, at vi havde akcepteret Traktatstadet og sagt til os selv: vi ere i Færd med at nedsætte forskjellige vigtige Satser, som have Betydning for forskjellige, særlig vore Nabolande, f. Ex. Jerntolden, Tømmertolden og Sligt, og vi havde sagt: det er til Gunst for os selv, vi ønske at gjøre det, men vi kunne benytte dette til samtidig dermed at vinde visse Indrømmelser for de Lande, som have Interesse af denne Toldnedsættelse, dersom vi havde sagt det, ser jeg meget godt, at vi for en Indrømmelse, der konvenerer os selv, kunde opnaa Noget af andre Lande, som har en ikke ringe Betydning for vor Handel. Det er altsaa det første Spørgsmaal, som vi maatte have afgjort, afgjort mellem os selv indbyrdes, mellem Regjeringen og Rigsdagen. Vil man overhovedet optage en saadan Traktatpolitik og dertil knytte Toldtarifen? Det næste Spørgsmaal, vi maatte overveie, er dette, hvorvidt vi da vilde finde det rigtigt at opsige vore nu bestaaende Traktater, som i Reglen hvile paa det Princip: Begunstigelse som de mest Begunstigede. Thi det er jo klart, at Forhandlinger med en enkelt Nation vil for os altid være ugunstige i det Øieblik, vi staa saadan, at enhver Indrømmelse, vi gjøre, maa gjøres overfor samtlige Europas Stater eller mere eller mindre overfor dem alle, medens hvad der kommer os til Gode kun gjælder et enkelt Land. Endelig maatte vi have det Spørgsmaal afgjort, med hvilket Land vi da skulde indlede de første Forhandlinger om Traktater, og der kan da ikke være nogen Tvivl om, at Valget i det Tilfælde ikke vilde falde paa Spanien, men meget snarere paa det Land, som har rakt Haand til Traktatforhandlinger i det Hele taget, nemlig Frankrig. Dette have vi ikke gjort. Vi have kun aldeles leilighedsvis ladet falde et Ord hist og her under vore Toldforhandlinger om Traktatpolitik i Almindelighed og om den spanske Handelstraktat i Særdeleshed. Vor Regjering har, som det synes, ligefrem imod sin Villie og kun leilighedsvis ladet sig og os drage ind paa en Traktatpolitik, som i Virkeligheden er principiel imod vore Interesser, og efter at Sagen er taget paa denne Maade, er det ogsaa ganske naturligt og let forklarligt, at Resultatet af disse Forhandlinger ogsaa har viist sig saa overordentlig lidt tilfredsstillende. Det er jo nemlig klart, at naar Spanien indbyder til Traktatforhandlinger med andre Lande efter eget Initiativ og paa Grundlag af en Toldtarif, der fra dets Synspunkt er indrettet paa disse Forhandlinger, maa Spanien være paa det Rene med, at det kommer til at gjøre forholdsvis de største Indrømmelser, at det forholdsvis maa gjøre mest, og at de Lande, som det forhandler med, maa gjøre de mindste Indrømmelser, thi Toldnedsættelserne i og for sig svare til Spaniens egne Ønsker, hvorimod de Fordringer, der stilles til andre Lande, ikke svare til disse Nationers Ønske, og det har da ogsaa viist sig at være Tilfældet. Saaledes er det gaaet med de Forhandlinger, Spanien har ført med andre Lande, at det er Spanien, der er kommet til at betale Broderparten ved Overenskomsten og det paagjældende andet Land den mindre Del. Saaledes er det jo i alt Fald navnlig iøinefaldende overfor Norge. Den Værdi, om jeg saa maa sige, den internationale Værdi af den Handelstraktat, som i Fjor afsluttedes mellem Spanien og Norge, angives i Regjeringens egne Beretninger saaledes, at Norge har indrømmet Spanien Toldlettelser til en Værdi af henved 300,000 Kr., medens Spanien har indrømmet Norge en Værdi, der svarer til 1,350,000 Kr., og ved Siden deraf har